

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Факультет систем управління літальних апаратів
Кафедра систем управління літальних апаратів

Лабораторна робота № 4

з дисципліни «Алгоритмізація та програмування»
на тему "Структурування програм з використанням функцій"

XAI.301.141. 319a. 16ЛР

Виконав студент гр. 319a

Моїсеєнко Євген
(підпис, дата) (П.І.Б.)

Перевірив

                     к.т.н., доц. Олена ГАВРИЛЕНКО
(підпис, дата) (П.І.Б.)

2023

МЕТА РОБОТИ

Вивчити теоретичний матеріал із синтаксису оголошення, визначення і виклику функцій в C++ і реалізувати консольний додаток з використанням функцій з параметрами і поверненням результату на мові програмування C++ в середовищі Visual Studio.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1. Описати функцію (декларація, визначення і виклик) відповідно до варіанту. У тілі і при виклику функцій не використовувати цикли.

Proc7. Описати процедуру InvDigits (K), яка міняє порядок проходження цифр цілого додатного числа $0 < K < 10000$ на зворотний (K - параметр цілого типу, який є одночасно вхідним і вихідним). За допомогою цієї процедури поміняти порядок проходження цифр на зворотний для кожного з п'ятиданих цілих чисел.

Завдання 2. Для вирішення завдання з логічними змінними відповідно до варіанту визначити дві функції:

- 1) функцію перевірки вхідних даних на коректність;
- 2) функцію розрахунку на підставі коректних вхідних даних результату (false / true).

Boolean19. Перевірити істинність висловлювання: «Серед трьох даних цілих чисел є хоча б одна пара взаємно протилежних».

При виклику функцій в разі введення некоректних вхідних даних вивести відповідне повідомлення і розрахунки не виконувати.

Завдання 3. Для вирішення завдання з цілочисельними змінними відповідно до варіанту визначити три функції:

- 1) функцію введення вхідних значень з консолі з перевіркою їх на коректність;
- 2) функцію підрахунку результату;
- 3) функцію виведення результату в консоль.

Integer12. Дано тризначне число. У ньому закреслили першу зліва цифру і приписали її справа. Вивести отримане число.

Завдання 4. Для вибору користувачем одного з трьох зазначених вище

завдань організувати меню з використанням інструкції вибору. Кожне завдання має бути реалізовано у вигляді окремої процедури (функції без параметрів), що містить необхідні оголошення змінних і виклики інших функцій.

ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Завдання 1.

Вирішення задачі Proc7.

numbers - масив цілих чисел - масив для зберігання п'яти введених користувачем позитивних цілих чисел.

Тип даних: int

Діапазони допустимих значень: позитивні цілі числа (> 0)

Reversed number - повідомлення про номер виведеного числа.

Тип даних: const char* (рядок)

numbers[i] - змінна, що зберігає обернене число.

Тип даних: int

Алгоритм вирішення наведено на стор. 11.

Лістинг коду вирішення задачі розділ і номер задач(і) наведено в дод. А (стор. 5-8).

Екран роботи програми показаний на рис. Б.1.

Завдання 2.

Вирішення задачі Boolean19.

num1 - перше ціле число

Тип даних: int

Будь-яке ціле число.

num2 - друге ціле число

Тип даних: int

Будь-яке ціле число.

num3 - третє ціле число

Тип даних: int

Будь-яке ціле число.

Алгоритм вирішення наведено на стор. 12.

Лістинг коду вирішення задачі розділ і номер задач(і) наведено в дод. А (стор. 5-8).

Екран роботи програми показаний на рис. Б.2

Завдання 3.

Вирішення задачі Integer12.

inputNumber (int): Змінна для збереження введеного користувачем числа.

Тип даних: ціле число (int).

Обмеження: має бути тризначним числом (від 100 до 999).

number (int): Локальна змінна для обчислення результату обернення числа.

Тип даних: ціле число (int).

digit (int): Локальна змінна для збереження останньої цифри числа при його оберненні.

Тип даних: ціле число (int).

reversed (int): Результат обернення числа.

Тип даних: ціле число (int).

Алгоритм вирішення наведено на стор. 13.

Лістинг коду вирішення задачі розділ і номер задач(і) наведено в дод. А (стор. 5-8).

Екран роботи програми показаний на рис. Б.3

ВИСНОВКИ

Мета даної роботи полягала у вивченні теоретичних аспектів синтаксису оголошення, визначення та виклику функцій у мові програмування C++. Це дозволило розробити консольний додаток, де були успішно застосовані функції з параметрами й поверненням результату. Процес структурування програми за

допомогою функцій сприяв покращенню організації коду та забезпечив більшу чіткість та ефективність програмного продукту.

ДОДАТОК А

Лістинг коду програми

```
#include <iostream>
#include <limits>
#include <string>
using namespace std;

// Функція для обертання цифр у числі
void InvDigits(int &K) {
    int reversed = 0;
    while (K > 0) {
        int digit = K % 10;
        reversed = reversed * 10 + digit;
        K /= 10;
    }
    K = reversed;
}

// Функція для перевірки, чи рядок представляє ціле число
bool isInteger(const std::string& s) {
    if (s.empty() || ((!isdigit(s[0])) && (s[0] != '-') && (s[0] != '+')))) {
        return false;
    }
    char* p;
    strtol(s.c_str(), &p, 10);
    return (*p == 0);
}

// Функція для перевірки коректності введення користувача як цілого числа
bool checkInput(int& num) {
    string input;
    cin >> input;
    if (!isInteger(input)) {
        cout << "Помилка. Будь ласка, введіть ціле число." << endl;
        return false;
    }
    num = stoi(input);
    return true;
}

// Функція для перевірки, чи число складається з трьох цифр
bool validateInput(int number) {
    return number >= 100 && number <= 999;
}

// Функція для отримання введенного користувачем трьохзначного числа
```

```

int getInput() {
    int inputNumber;
    cout << "Введіть тризначне число: ";
    cin >> inputNumber;

    if (!validateInput(inputNumber)) {
        cout << "Некоректне введення! Введіть тризначне число." << endl;
        return -1;
    }

    return inputNumber;
}

// Функція для обертання числа
int reverseNumber(int number) {
    int reversed = 0;
    while (number > 0) {
        int digit = number % 10;
        reversed = reversed * 10 + digit;
        number /= 10;
    }
    return reversed;
}

// Функція для відображення результату
void displayResult(int result) {
    cout << "Число, отримане при прочитанні справа наліво: " << result << endl;
}

// Функція для відображення меню та обробки вибору опцій
void showMenu() {
    int choice;

    do {
        cout << "\nМеню:\n";
        cout << "1. Завдання 1 - Обертання цифр у числі\n";
        cout << "2. Завдання 2 - Перевірка наявності взаємно протилежних чисел\n";
        cout << "3. Завдання 3 - Обертання тризначного числа\n";
        cout << "0. Вийти\n";
        cout << "Виберіть опцію: ";

        while (!(cin >> choice) || choice < 0 || choice > 3) {
            cout << "Некоректний вибір. Будь ласка, спробуйте ще раз: ";
            cin.clear();
            cin.ignore(numeric_limits<streamsize>::max(), '\n');
        }

        switch (choice) {
            case 1: {
                int numbers[5];

```

```

        cout << "Введіть п'ять натуральних чисел: " << endl;
        for (int i = 0; i < 5; ++i) {
            cout << "Число " << i + 1 << ": ";
            cin >> numbers[i];

            while (numbers[i] <= 0) {
                cout << "Будь ласка, введіть натуральне ціле число для
числа " << i + 1 << ": ";
                cin >> numbers[i];
            }
        }

        for (int i = 0; i < 5; ++i) {
            InvDigits(numbers[i]);
            cout << "Обернене число " << i + 1 << ": " << numbers[i] <<
endl;
        }
        break;
    }
    case 2: {
        int num1, num2, num3;

        cout << "Введіть перше ціле число: ";
        while (!checkInput(num1)) {}

        cout << "Введіть друге ціле число: ";
        while (!checkInput(num2)) {}

        cout << "Введіть третє ціле число: ";
        while (!checkInput(num3)) {}

        if ((num1 < 0 && num2 > 0) || (num1 > 0 && num2 < 0) ||
            (num1 < 0 && num3 > 0) || (num1 > 0 && num3 < 0) ||
            (num2 < 0 && num3 > 0) || (num2 > 0 && num3 < 0)) {
            cout << "Є хоча б одна пара взаємно протилежних чисел." <<
endl;
        } else {
            cout << "Немає пари взаємно протилежних чисел." << endl;
        }
        break;
    }
    case 3: {
        int input = getInput();

        if (input != -1) {
            int reversed = reverseNumber(input);
            displayResult(reversed);
        }
        break;
    }
}

```



```
    }  
    case 0:  
        cout << "Програма завершує роботу.\n";  
        break;  
    default:  
        cout << "Некоректний вибір. Будь ласка, спробуйте ще раз.\n";  
        break;  
    }  
    } while (choice != 0);  
}  
  
// Головна функція програми  
int main() {  
    showMenu();  
    return 0;  
}
```

ДОДАТОК Б
Скрін-шоти вікна виконання програми

```
Enter five positive integers:  
Number 1: 45  
Number 2: 567  
Number 3: 123  
Number 4: 789  
Number 5: 923  
Reversed number 1: 54  
Reversed number 2: 765  
Reversed number 3: 321  
Reversed number 4: 987  
Reversed number 5: 329
```

Рисунок Б.1 – Екран виконання програми для вирішення завдання
Proc7.

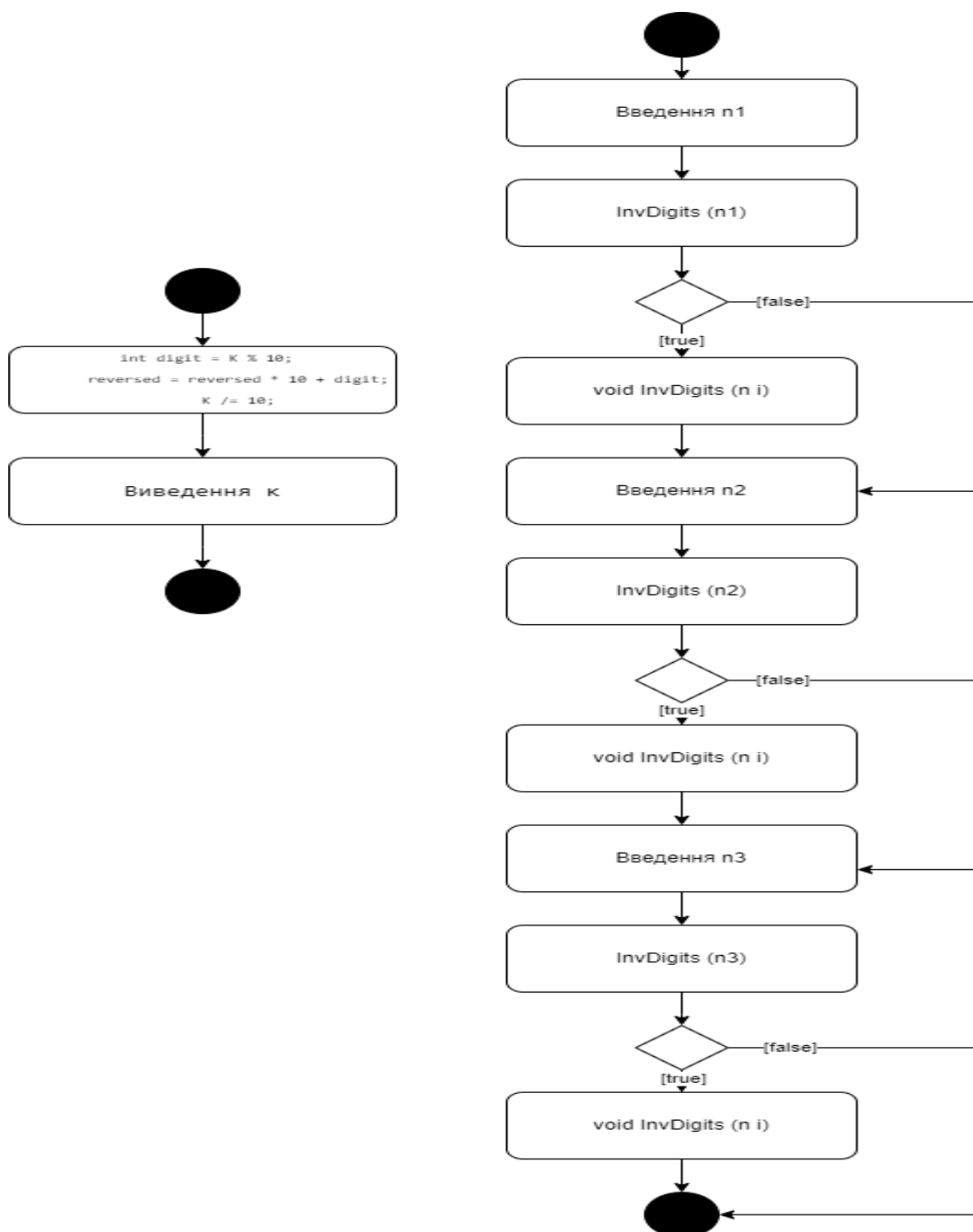
```
Введіть перше ціле число: 5  
Введіть друге ціле число: 6  
Введіть третє ціле число: -6  
Є хоча б одна пара взаємно протилежних чисел.
```

Рисунок Б.2 – Екран виконання програми для вирішення завдання
Boolean19.

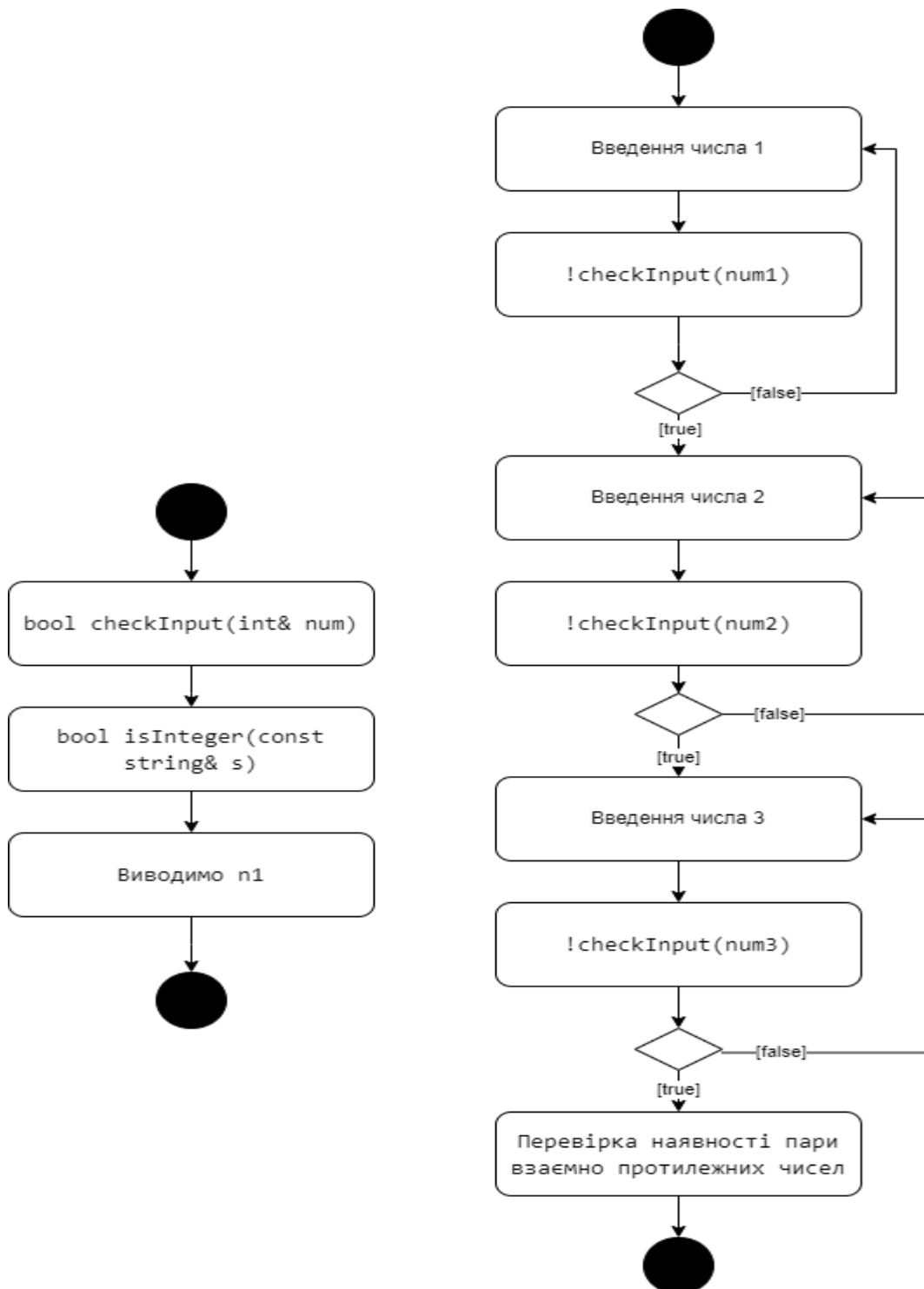
Введіть тризначне число: 624
 Число, отримане при прочитанні справа наліво: 426

Рисунок Б.2 – Екран виконання програми для вирішення завдання Integer12.

Алгоритм вирішення Proc7.

Алгоритм вирішення Boolean19.

Алгоритм вирішення Integer12.

